

Mniejszości w internecie

Czy wiesz, pod jakim adresem funkcjonowała we Wrocławiu ostatnia w Polsce karaimska świątynia? Zawsze chciałeś zobaczyć, jak wygląda romska impreza domowa, ale bałeś się zapukać?

Dziś wystarczy włączyć YouTube. Znajdziesz tam i bawiących się Romów, i wrocławskich Karaimów. Oraz wiele innych grup etnicznych mieszkających na Dolnym Śląsku.

Romska pasja blogera

Romów często spotykamy na ulicy. Ale niemal nic nie wiemy o ich życiu prywatnym. Jeżeli chcemy podglądać naszych romskich sąsiadów, włączmy YouTube – oni też tam są. Krótkie klipy kręcone prawdopodobnie telefonami komórkowymi pokazują tańczących i śpiewających uczestników imprez domowych. Z opisów wynika, że niektóre z tych nagrań pochodzą z Wrocławia. Trafi na nie każdy, kto zna choć parę słów po romsku i pójdzie ich tropem w YouTube.

„Cygan bez marzeń to jak świątynia bez ołtarza albo dzwon bez serca...” – głosi motto bloga o nazwie „Cyganie wczoraj i dziś...” (<http://romowie.blog.onet.pl/>). Jego autor sygnuje się nickiem Paulo, publikuje wiersze nadesłane przez czytelników i romskie opowieści. Są też wspomnienia Polaków o kontaktach z Romami, np. „Czy można wpuścić Cyganów do domu?” autorstwa „Jana P., mieszkańca wsi dolnośląskiej”. Paulo podaje w blogu swój numer gadu-gadu. I deklaruje: „Romowie to moja pasja... Romowie to mój świat...”

Blog oferuje nam dobry zbiór linków do stron poświęconych Romom. Tak możemy trafić m.in. do bloga „Podróż w świat Romów...”, którego autorka podpisuje się nickiem Tolerancyjna

(<http://tolerancyjna.blog.onet.pl/>) i publikuje m.in. słowniczek romsko-polski. Korzystając z linków w tego typu blogach, znajdziemy również sporo stron cygańskich zespołów muzycznych.

Romowie zakładają stowarzyszenia, realizują projekty (przede wszystkim edukacyjne), prowadzą serwisy internetowe. Warto zajrzeć na stronę Roma Youth Blog (<http://romayouth.com/>), która jest platformą integrującą młodych przedstawicieli tego narodu z całej Europy. Inicjatywę firmuje ternYpe – działający od stycznia 2010 r. romski network, w którym uczestniczą także polscy Romowie.

Wejźmy na stronę Harangos.pl – Portal Społeczności Romskiej (<http://www.harangos.pl/>). Jest tam m.in. spora lista namiarów na stowarzyszenia zrzeszające przedstawicieli tej nacji (w zakładce „Organizacje romskie”), m.in. aż trzy działające we Wrocławiu.

W ramach Rządowego Programu na Rzecz Społeczności Romskiej działa strona Romowie.info (<http://www.romowie.info/>). Swoje strony mają także m.in. Stowarzyszenie Romów w Polsce (<http://www.stowarzyszenie.romowie.net/>) i Związek Romów Polskich (<http://www.romowie.com/>).

Romano elementaro to z kolei portal poświęcony kulturze i edukacji Romów (<http://elementaro.com/>).

org/). Można tam znaleźć m.in. ciekawe rozważania o zapisie języka romskiego (http://elementaro.org/index.php?option=com_content&view=article&id=55:propozycja-zapisu-zyka-romani&catid=38:zapis&Itemid=64) oraz informacje o podręczniku multimedialnym dla dzieci i młodzieży romskiej – „prawdopodobnie pierwszym i jedynym na świecie” (http://elementaro.org/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=35&Itemid=58).

Karaimska twierdza Wrocław

To właśnie tu do 1989 r. działała ostatnia w Polsce karaimska świątynia. Prowadził ją Rafał Abkowicz. Jego wnuczka Mariola Abkowicz jest szefową Związku Karaimów Polskich. W 2009 r. została dodatkowo przewodniczącą porozumienia stowarzyszeń reprezentujących mniejszości etniczne żyjące we Wrocławiu (por. http://www.cirs.wroclaw.pl/index.php?option=com_content&view=article&catid=21&id=21&Itemid=50).

Sami Karaimi – „najmniejsza mniejszość narodowa” – szacują, że jest ich w Polsce ok. 120. Można o nich poczytać na ich oficjalnym portalu (<http://www.karaimi.org/>). Znajdziemy tam m.in. podstrony czasopisma „Awazymyz” (<http://www.awazymyz.karaimi.org/>) i wrocławskiego

wydawnictwa karaimskiego „Bitik” (<http://www.karaimi.org/index.php?p=7>), którym również kieruje Mariola Abkowicz.

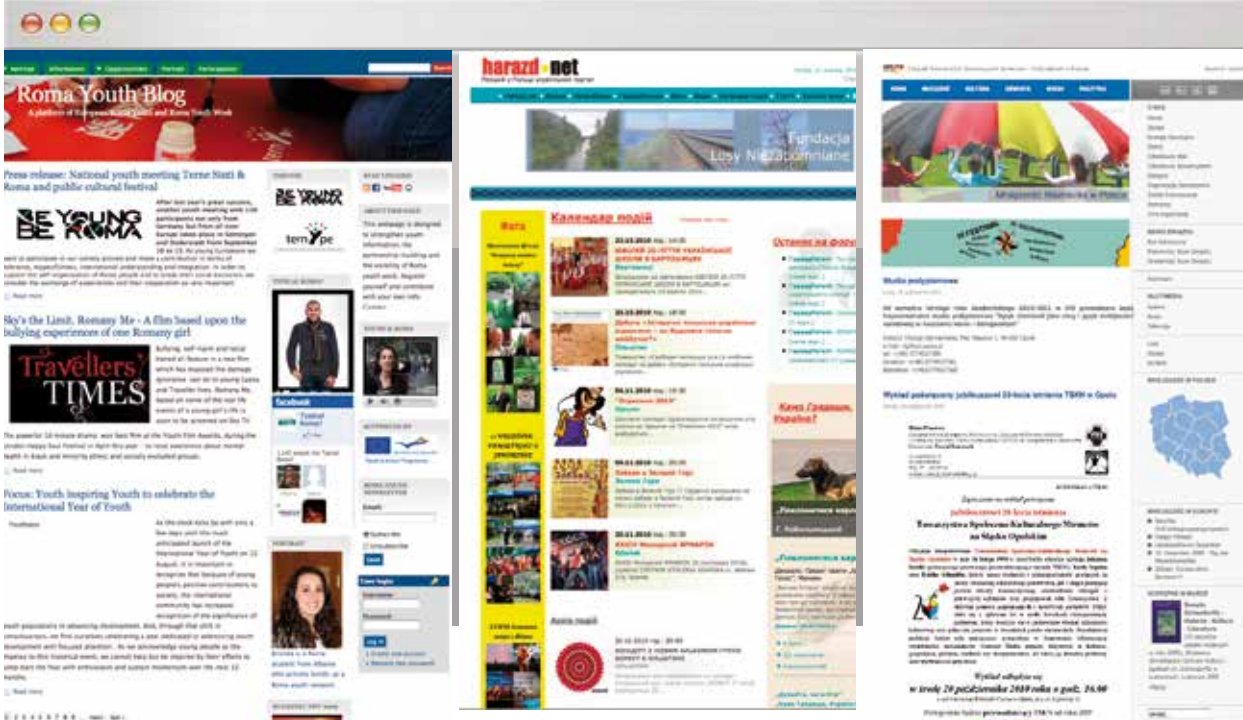
Dobrym źródłem wiedzy o Karaimach jest poświęcony im program zrealizowany przez Telewizję Polską w ramach cyklu „Etniczne klimaty”. Był kręcony m.in. we Wrocławiu. Jest na stronie TVP (<http://www.tvp.pl/krakow/archiwum/etniczne-klimaty/wideo/karaimi-najmniejsza-mniejszosc-22-xi-2008-odc-81/1884576>). W trakcie programu poznajemy adres wrocławskiej świątyni Rafała Abkowicza.

Niestety, puenta tego dokumentu jest smutna: Karaimi są narodem, który w Polsce zanika.

Forum Żydów Polskich

Internetową wędrowkę po żydowskim Wrocławiu warto rozpocząć na stronie Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej prowadzonego przez Fundację Bente Kahan (<http://www.fbk.org.pl/>). Znajdziemy tam przede wszystkim bieżące informacje o imprezach kulturalnych organizowanych w świeżo odremontowanej Synagodze pod Białym Bocianem.

Dzięki zamieszczonym obok linkom trafimy na stronę samej Bente Kahan (<http://www.bentekahan.eu/>), na Forum Żydów Polskich ([55](http://www.</p>
</div>
<div data-bbox=)

fzp.net.pl/) i do Portalu Społeczności Żydowskiej (<http://www.jewish.org.pl/>). Fundacja Bente Kahan informuje o swoich imprezach także poprzez profil w Facebooku (<http://www.facebook.com/pages/Fundacja-Bente-Kahan/195036573637>).

Kolejną stroną o kulturze żydowskiej we Wrocławiu jest Simcha.art.pl (<http://www.simcha.art.pl/>). Prowadzi ją Fundacja PRO ARTE.

W momencie powstawania tego tekstu (początek października 2010 r.) oficjalna strona Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu była nieaktywna (<http://www.gwz.wroclaw.pl/>). Ale podstawowe informacje o gminie można było znaleźć w Wikipedii (http://pl.wikipedia.org/wiki/Gmina_Wyznaniowa_%C5%BBydowska_w_Wroc%C5%82awiu).

Łemkowie w Naszej Klasie

Harazd.net to „pierwszy w Polsce portal ukraiński” (<http://www.harazd.net/index.php>). Powstał we Wrocławiu, jest prowadzony po ukraińsku. Miejscowi Ukraińcy kontaktują się także m.in. poprzez profile swojej „domiłki” (czyli klubu) przy ul. Ruskiej, prowadzone w Facebooku (<http://www.facebook.com/domiwka.wroclaw>) i Naszej Klasie (<http://nk.pl/#profile/18924062>).

Dobrym źródłem informacji jest oficjalna strona Związku Ukraińców w Polsce (<http://www.zup.ukraina.com.pl/>). O Ukraińcach na Dolnym Śląsku można poczytać na stronie czasopisma „Ridna Mowa” (http://www.interklasa.pl/portal/dokumenty/ridna_mowa_pl/); tam zwłaszcza na uwagę zasługuje dwuczęściowy artykuł

Jarosława Syrnyka – cz. 1: http://www.interklasa.pl/portal/dokumenty/ridna_mowa_pl/index.php?page=utsk-na-dolnym-slasku.

Portalem o Łemkach dla Łemków jest Łemkowyna (<http://www.lemkowyna.net/>). Więcej o tym narodzie można poczytać po polsku na stronie Lemko.org (<http://www.lemko.org/pindex.html>). Bogatym źródłem wiedzy jest oficjalna strona Stowarzyszenia Łemków, którego władze mają siedzibę w Legnicy (<http://www.stowarzyszenielemkow.pl/>).

W Naszej Klasie ponad 1,5 tys. osób zapisało się do łemkowskiego profilu Naszy Lude (<http://nk.pl/#profile/11244165>). W tym samym serwisie działa profil łemkowskiego zespołu

Kyczerza z Legnicy (<http://nk.pl/school/78773/1>).
 Łemkowskie profile są w YouTube (np. <http://www.youtube.com/user/LemkoRusyn47>).

Niemcy w YouTube

W czterech dawnych miastach wojewódzkich Dolnego Śląska działają niemieckie towarzystwa społeczno-kulturalne (NTSK). Można o nich poczytać na stronie wrocławskiego NTSK (<http://www.ntskwroclaw.vdg.pl/inne.php>).

Podstawowym źródłem informacji o polskich Niemcach jest portal Mniejszości Niemieckiej (<http://www.vdg.pl/>). Własną stronę ma Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej (<http://www.bjdm.nazwa.pl/>).

We Wrocławiu organizowane są festiwale kultury polskich Niemców. Pamiątką po trzeciej edycji tej imprezy (z 2009 r.) są jej strona internetowa

(<http://www.kulturfestival.vdg.pl/homepage.html>) oraz seria zdjęć zamieszczonych w YouTube (<http://www.youtube.com/watch?v=6Kpb2CEuZY>).

Na Dolnym Śląsku od niedawna aktywne są osoby określający swoją tożsamość jako śląską. W 2010 r. założyły Stowarzyszenie Silesia Restituta (<http://www.silesia.restituta.eu/index.html>). Ich dyskusje można poczytać na forum działającym przy oficjalnej stronie tej organizacji (<http://www.silesia.restituta.eu/forum/>).

Tatarzy, Afrykańczycy, ekspaci

Swoją tradycję kulturową dolnośląscy Grecy. O życiu przedstawicieli tego narodu w Polsce można poczytać na stronie stowarzyszenia Odysseas (<http://grecy.eu.interia.pl/>).

Aktywne jest Wrocławskie Towarzystwo Przyjaciół Bułgarii (<http://wtpbulgarii.free.ngo>).

Witamy na stronach Fundacji „PAMOJA”

STRONA GŁÓWNA | AKTUALNOŚCI | O FUNDACJI | STATYSTYKI | MISJA | PROGRAM | PRZEDSIĘWZIĘCIA W AFRYCE | GALERIA | KONTAKT

PAMOJA FUNDACJA WSPÓŁPRACY POLSKO-AFRYKAŃSKIEJ

Przeźmówienie Patryka Kibangu Przewodniczącego „Fundacji Współpracy Polsko-Afrykańskiej” podczas uroczystości rozpoczęcia działalności

Stronami Fundacji, 19 kwietnia nasz szanowany gość, wybitny polityk i przedsiębiorca, uczestniczył w uroczystościach rozpoczęcia działalności Fundacji. W tym czasie, w obecności licznej publiczności, wygłosił wykład na temat współpracy międzykulturowej i gospodarczej między Polską a Afryką. Wykład był niezwykle ciekawy i wartościowy, a gość wyraził nadzieję, że Fundacja będzie w stanie przyczynić się do rozwoju gospodarczego i społecznego Afryki. Wykład zakończył się w przyjaznej atmosferze i z wieloma pytaniami i odpowiedziami. Wykład był niezwykle ciekawy i wartościowy, a gość wyraził nadzieję, że Fundacja będzie w stanie przyczynić się do rozwoju gospodarczego i społecznego Afryki. Wykład zakończył się w przyjaznej atmosferze i z wieloma pytaniami i odpowiedziami.

Wpływ ...

Uroczystości inauguracyjne
Liczne gwiazdy gwiazd

Spotkanie AWEPA z ambasadorami z Afryki
Stronami Fundacji, 19 kwietnia nasz szanowany gość, wybitny polityk i przedsiębiorca, uczestniczył w uroczystościach rozpoczęcia działalności Fundacji. W tym czasie, w obecności licznej publiczności, wygłosił wykład na temat współpracy międzykulturowej i gospodarczej między Polską a Afryką. Wykład był niezwykle ciekawy i wartościowy, a gość wyraził nadzieję, że Fundacja będzie w stanie przyczynić się do rozwoju gospodarczego i społecznego Afryki. Wykład zakończył się w przyjaznej atmosferze i z wieloma pytaniami i odpowiedziami.

Spotkanie w Północnej Izbie Gospodarczej
Wpływ ...

Wizyta Marszałka Senatu Konga w Polsce
Wpływ ...

Konferencja liderów Elazogu
Stronami Fundacji, 19 kwietnia nasz szanowany gość, wybitny polityk i przedsiębiorca, uczestniczył w uroczystościach rozpoczęcia działalności Fundacji. W tym czasie, w obecności licznej publiczności, wygłosił wykład na temat współpracy międzykulturowej i gospodarczej między Polską a Afryką. Wykład był niezwykle ciekawy i wartościowy, a gość wyraził nadzieję, że Fundacja będzie w stanie przyczynić się do rozwoju gospodarczego i społecznego Afryki. Wykład zakończył się w przyjaznej atmosferze i z wieloma pytaniami i odpowiedziami.

Aktualności

Przeźmówienie Patryka Kibangu Przewodniczącego „Fundacji Współpracy Polsko-Afrykańskiej” podczas uroczystości rozpoczęcia działalności

FONDUSZ WSPÓŁPRACY POLSKO-AFRYKAŃSKIEJ
Wpływ delegacji Filary Fort Gornitz w Anglii

Spotkanie z AWEPA
Spotkanie AWEPA z ambasadorami z Afryki

Market Data
Bieżące Video Wzrost

Indeks	Wzrost
Międzynarodowy	+1.26%
Google	+0.85%
BSE	+0.01%
Włoch	+1.26%
Międzynarodowy	+0.11 (0.42%)
Google	+0.01 (0.00%)
BSE	+0.01 (0.00%)
Włoch	+0.17 (1.00%)

pl/index.xml), znane głównie za sprawą zespołu Balkan Folk Acoustic (<http://www.myspace.com/balkanfolkacoustic>).

Wrocławianinem jest Musa Czachorowski, – jeden z czołowych działaczy Związku Tatarów RP, redaktor naczelny „Przeglądu Tatarskiego”. O Tatarach we Wrocławiu opowiada m.in. w artykule Hanny Wieczorek w „Polsce – Gazecie Wrocławskiej” (<http://www.gazetawroclawska.pl/fakty24/273943,tatarzy-we-wroclawiu-tak-zyja-wsrod-nas,id,t.html>). Na stronie Tatarzy.pl opisuje muzułmańską (głównie tatarską) kwaterę Cmentarza Osobowickiego (http://www.tatarzy.pl/historia/wroclawski_mizar.html).

Porozumienie Mniejszości Narodowych i Etnicznych organizuje we Wrocławiu festiwal Kalejdoskop Kultur (<http://kalejdoskopkultur.pl/>). Obszerną relację z tej imprezy (z 2009 r.) można zobaczyć w YouTube, w kanale Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego (cz. 1: <http://www.youtube.com/user/CIRSweWROCLAWIU#p/u/47/3WlnmzpdF9Y>).

Badając temat mniejszości narodowych w takich miastach jak Wrocław warto pamiętać o ludziach, którzy przyjeżdżali tu z różnych krajów na studia, do pracy, albo z powodów osobistych – i zostali na zawsze. Niektórzy imigranci są aktywni w życiu publicznym. Np. Patrick

Kibangou prowadzi Fundację Współpracy Polsko-Afrykańskiej „Pamoja” z siedzibą w Jelczu-Laskowicach (<http://www.pamoja.pl/>). Eric Alira z Burkina Faso został radnym sejmiku dolnośląskiego (<http://pl-pl.facebook.com/profile.php?id=1495629799>). Hubert Costa z Bangladeszu zasiadał w zarządzie województwa i był posłem na Sejm (http://pl.wikipedia.org/wiki/Hubert_Costa).

Osobnym fenomenem są tzw. ekspaci – obcokrajowcy, którzy mieszkają w Polsce, bo tu pracują. Wielu z nich przyjechało z Zachodu. Pomagają sobie wzajemnie, integrują się, w czym pomagać im mają takie przedsięwzięcia

jak np. strona Wrocław Expats (<http://www.wroclawexpats.com/>) czy skierowany do takich osób profil w Facebooku (<http://www.facebook.com/group.php?gid=25964246149>). Mieszkający we Wrocławiu brytyjcy ekspaci już kilka lat temu „namierzali się” w internecie (<http://www.expatsexchange.com/expat/index.cfm?frmid=277&tpcid=3325921>).